

دومین همایش علمی پژوهشی توسعه و ترویج فرهنگ و هنر ایران

۱۴۰۱/۱۰/۲۲

art.confnashr.ir

اصفهان

گل و نی سرون بانوان لر

علی محمودی عالمی 1، لیلا محمودی خلیلانی *2

1- استادیار، گروه هنر، دانشکده هنر، موسسه آموزش عالی مارلیک، نوشهر، ایران

alimahmodiahmi@yahoo.com

2- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه هنر، دانشکده هنر، موسسه آموزش عالی مارلیک، نوشهر،

ایران. leila.mahmoodi1369@gmail.com

چکیده

سرون در پوشاک زنان لر همان حجاب و پوشش موهای سر و گیسوان عروس به وسیله چارقد های ظریف و نازک گلدار ابریشمی در رنگ های مختلف است. این سرپوش زیبا به دلیل تزئین با طلا، نقره و مهره های نفیس از زیبایی منحصر به فردی برخوردار است. این پوشش به نحو خاصی است که سر عروس را با چند تخته از این چارقد ها می پوشانند و دنباله آنها را از پشت سر آویزان می کنند. که از چند نوع تخته پارچه با نام های گلونی و کت گلونی تشکیل شده است.

گل و نی همان سرون های رنگی با نقوش انتزاعی و ترکیبی از بته جقه و درخت سرو است، که از پارچه ابریشمی بافته و با مواد طبیعی رنگرزی شده است و در این دست بافته برای ایجاد نقوش از چاپ باتیک استفاده می شود، زنان لر و لک در هنگام مراسم شادی و عزا با توجه نوع مراسم از گل و نی با رنگ و نقش های خاص آن استفاده می کنند. اما از دوره قاجار به بعد مردان نیز شروع به استفاده از گل و نی کردند.

مردان گل و نی را دور «شو کلاو» یا همان کلاه لری مرسوم در منطقه لرستان می بستند و به گاه مهمانی یا جنگ، به منظور تزیین یا نگهدارنده کلاه از آن استفاده می کرده اند. زنان لر در زمان گذشته کت و گل و نی را با هم می پوشیدند، کت به چارقد های ساده و بزرگتر که حاشیه های رنگی دارد و ریشه دار است گفته می شود که کت را جدا زیر گلونی می بستند تا موهای سر به خوبی پوشیده و مهار شوند.

کلمات کلیدی: سرون، گل و نی، بانوان لرستان، کت گل و نی، نقوش